BOYUN EĞMEYEN ADA

KÜBA

Yordam Kitap

Eserin Orijinal Adı:
Kyooba: Adhinivesavum Cheruthunilppum
(Chintha Publishers, 2026)

Yordam Kitap: 492 • **Boyun Eğmeyen Ada: Küba** • *Yazan:* K. S. Ranjith
Resimleyen: Girish A. V. • ISBN 978-605-172-901-5 • *Çeviri:* Tunç Türel
Birinci Basım: Kasım 2026 • © Yordam Kitap, 2026

Yordam Kitap Basın ve Yayın Tic. Ltd. Şti. (Sertifika No: 44790)
Kuloğlu Mah. Altıpatlar Sokak Çubukçu Çıkmazı No.1/A Beyoğlu-İstanbul
Tel: +90 212 528 19 10 • **W:** www.yordamkitap.com • **E:** info@yordamkitap.com
www.facebook.com/YordamKitap • www.twitter.com/YordamKitap
www.instagram.com/yordamkitap • https://bsky.app/profile/yordamkitap.bsky.social

Baskı ve Cilt
Vizyon Basımevi Kağıtçılık Matbaacılık ve Yay. San. Tic. Ltd. Şti.
Beylikdüzü O.S.B. Mah. Orkide Cad. No: 1/Z Beylikdüzü/İstanbul
Tel: (0212) 671 61 51 • Faks: (0212) 671 61 50
(Sertifika No: 52098)

BOYUN EĞMEYEN ADA

KÜBA

YAZAN

K. S. RANJİTH

RESİMLEYEN

GİRİSH A. V.

İNGİLİZCEDEN ÇEVİREN

TUNÇ TÜREL

Yordam Kitap

K. S. Ranjith

Chintha Yayınları'nda editördür. Daha önce haftalık *Chintha* dergisinin yayın kurulu üyeliğini yapmıştır. C-DIT'te Yeni Medya Bölümü Başkanı, Görsel Medya Bölümü Başkanı ve eğitim programı yöneticisi olarak görev almıştır. Çeşitli bilişim şirketlerinde baş mimar, teknoloji direktörü (CTO) ve teknik yönetici olarak çalışmıştır.

Ekonomi, teknoloji ve toplum gibi konularda çeşitli yayınlarda makaleleri ve incelemeleri yayınlanmıştır. Kalkınma Araştırmaları Merkezi'nde (CDS) kırsal kesimdeki halk kütüphaneleri üzerine araştırmalar yürütmüştür. Kerala'nın ilk multimedya CD-ROM'u olan Green Citadel'in de aralarında bulunduğu yirmi dörtten fazla CD-ROM'un yanı sıra animasyon filmlerinin yönetmenliğini üstlenmiştir.

Marx Vayanakal (Marx Okumaları), *Swathvam Desham Niyamam* (Kimlik, Ulus, Hukuk) ve *Indian Karshaka Samooham* (Hindistan Köylü Toplumu) gibi derlemelerde makaleleri yayınlanmıştır. *Chinthikkunna Yanthram* (Düşünen Makine) adlı bir kitabı vardır.

Eşi : K. P. Praveena

Kızı : Devaki Shivani

Email : ksranjith.chintha@gmail.com

Telefon : +919446900588

Girish A. V.

Venugopal ve Sumathi'nin oğlu. Kottayam ilçesine bağlı Vechoor'da doğmuştur. Jawahar Navodaya Vidyalaya'da (Kottayam, Ernakulam), Thiruvananthapuram Güzel Sanatlar Yüksekokulu'nda ve C-DIT'te öğrenim görmüştür.

Yirmi beş yıldır grafik ve animasyon alanında çalışmaktadır. Ulusal ve uluslararası düzeyde beğeni ve takdir kazanan çeşitli kısa animasyon filmlerinin yönetmenliğini yapmıştır.

Eşi : Sudha Chandran R.

Oğlu : Hrishikesh G. S.

Email : girishcontact@gmail.com

Web : fightermonkey.com

YAYINEVİNİN NOTU

Küba'nın tarihi, sömürgeciliğin ve emperyalist sömürünün yarattığı yıkım kadar, bunlara karşı direnen bir halkın bağımsızlık ve toplumsal kurtuluş mücadelesinin de tarihidir. *Boyun Eğmeyen Ada: Küba*, bu uzun mücadeleyi resimler ve kısa metinlerle anlatıyor. Küba Devrimi'ni kendisinden önceki mücadelelerle birlikte ele alırken sosyalizmin kuruluşuna, toplumsal kazanımlara ve ülkenin bugün karşı karşıya bulunduğu güçlüklere de yer veriyor.

Fidel Castro'nun doğumunun 100. yılı olan 2026'da, Fidel'i ve Küba Devrimi'ni çeşitli yayınlarımızla gündeme getiriyoruz. *Yordam Ajanda 2026*'yı "Fidel 100 Yaşında" temasıyla hazırlamıştık. Önümüzdeki haftalarda Fidel'in seçme yazılarını da *Kültür, Eğitim ve Devrim* adıyla yayınlayacağız. Özgün basımı Hindistan'da faaliyet gösteren dost yayınevi Chintha Publishers tarafından gerçekleştirilen bu resimli kitabı da aynı çabanın bir parçası olarak sunuyoruz. Kitabın, Küba halkının deneyimini tanımaya, bağımsızlık, eşitlik ve sosyalizm üzerine düşünmeye ve Küba'yla dayanışmayı büyütmeye katkıda bulunmasını diliyoruz.

Yordam Kitap

İÇİNDEKİLER

BİR
SÖMÜRGELEŞTİRME
11

İKİ
SÖMÜRGE DÖNEMİ
15

ÜÇ
BAĞIMSIZLIK MÜCADELESİ
23

DÖRT
BATİSTA VE AMERİKA
43

BEŞ
KÜBA DEVRİMİ
55

ALTI
SOSYALİZMİN İNŞASI
89

YEDİ
ABD EMPERYALİZMİNİN KÜBA'YI YOK ETME GİRİŞİMLERİ
103

SEKİZ
TRUMP'IN KÜBA'YA KARŞI SALDIRISI
127

DOKUZ
DÜNYA KÜBA'NIN YANINDA
133

KUZEY AMERİKA
KÜBA
ATLANTİK OKYANUSU
PASİFİK OKYANUSU
GÜNEY AMERİKA

BİR
SÖMÜRGELEŞTİRME

KÜBA'NIN İSTİLALARA, SÖMÜRGE EGEMENLİĞİNE VE EMPERYALİST SÖMÜRÜYE KARŞI DİRENİŞİNİN UZUN VE ACILARLA DOLU BİR TARİHİ VARDIR. ÜLKENİN BİR KEZ DAHA EMPERYALİST SALDIRGANLIKLA KARŞI KARŞIYA OLDUĞU BİR DÖNEMDE BU TARİHİ ANLAMAK, HEM KÜBA HEM DE GÜNÜMÜZ DÜNYASI AÇISINDAN ÖZEL BİR ÖNEM TAŞIMAKTADIR.

KÜBA, KARAYİPLER'DEKİ EN BÜYÜK ADADIR. MEKSİKA KÖRFEZİ'NİN GİRİŞİNDEKİ STRATEJİK KONUMU NEDENİYLE KÜBA'YA "EL CÍ", YANİ "KÖRFEZİN ANAHTARI" DENMEKTEDİR.

KÜBA'NIN DÖRT YÜZYILI AŞKIN BİR SÜREDİR EMPERYALİST GÜÇLERİN İSTİLALARINA VE ACIMASIZ SÖMÜRÜSÜNE KARŞI SİLAHLI DİRENİŞE SAHNE OLMASININ VE BUGÜN DE BU DİRENİŞİN SÜRMESİNİN NEDENİ YİNE BU STRATEJİK ÖNEMİDİR.

AVRUPA'NIN SÖMÜRGELEŞTİRME GİRİŞİMLERİNDEN ÖNCE KÜBA'DA 100.000 İLE 300.000 ARASINDA YERLİNİN YAŞADIĞI TAHMİN EDİLMEKTEDİR.

BUNLAR BAŞLICA İKİ BÜYÜK GRUBA AYRILIYORDU: TAİNOLAR VE SİBONEYLER.

BU TOPLULUKLARIN GEÇİMİ BÜYÜK ÖLÇÜDE TARIMA VE BALIKÇILIĞA DAYANIYORDU. MANYOK, MISIR VE TÜTÜN GİBİ ÜRÜNLER YETİŞTİRİYOR, ADANIN DOĞAL ÇEVRESİNE UYUM SAĞLAMIŞ TOPLULUKLAR HALİNDE YAŞIYORLARDI.

KRİSTOF KOLOMB, ATLANTİK'İ AŞTIĞI İLK YOLCULUĞUNDA, 28 EKİM 1492'DE KÜBA'NIN KUZEYDOĞU KIYISINA AYAK BASTI.

KRİSTOF KOLOMB

YERLİ HALK, KOLOMB'U VE BERABERİNDEKİLERİ BAŞLANGIÇTA KONUKSEVERLİKLE KARŞILADI. ANCAK KOLOMB ÇOK GEÇMEDEN İSPANYA ADINA ADA ÜZERİNDE HAK İDDİA ETTİ VE ADINI "JUANA" OLARAK DEĞİŞTİRDİ.

KÜBA'NIN STRATEJİK VE EKONOMİK ÖNEMİ ANLAŞILINCA İSPANYA KRALLIĞI ADA ÜZERİNDE KALICI BİR EGEMENLİK KURMAK İÇİN HAREKETE GEÇTİ. 1511'DE DİEGO VELÁZQUEZ DE CUÉLLAR, KÜBA'YI FETHETMEK ÜZERE HİSPANYOLA ADASI'NDAN YOLA ÇIKAN, RESMÎ ONAYLI BİR ASKERÎ SEFERE ÖNDERLİK ETTİ.

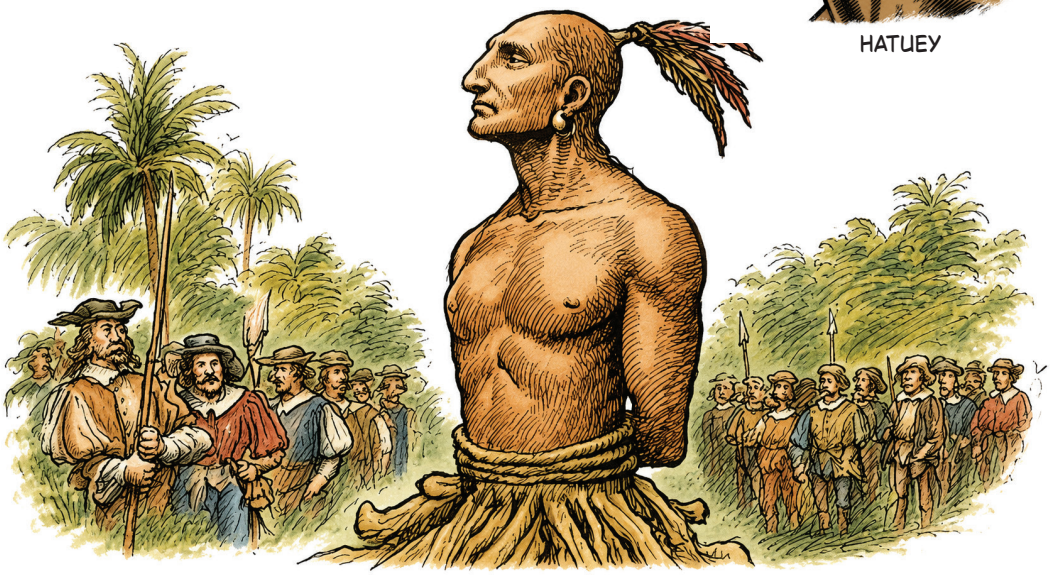
DİEGO VELÁZQUEZ DE CUÉLLAR

VELÁZQUEZ, KÜBA'DAKİ İLK İSPANYOL YERLEŞİMİ OLAN BARACOA'YI KURDU. KISA SÜRE SONRA DA HAVANA KURULDU.

ANCAK YERLİ TAİNO HALKI İSPANYOL EGEMENLİĞİNE SESSİZCE BOYUN EĞMEYE HİÇ DE NİYETLİ DEĞİLDİ. ADA GENELİNDE DİRENİŞLER BAŞLADI. BU DİRENİŞLERİN İLK VE EN GÜÇLÜ ÖNDERLERİNDEN BİRİ, VELÁZQUEZ'İN KUVVETLERİNE VE İSPANYOL FETHİNE KARARLILIKLA KARŞI KOYAN YERLİ ÖNDER HATUEY'Dİ.

HATUEY

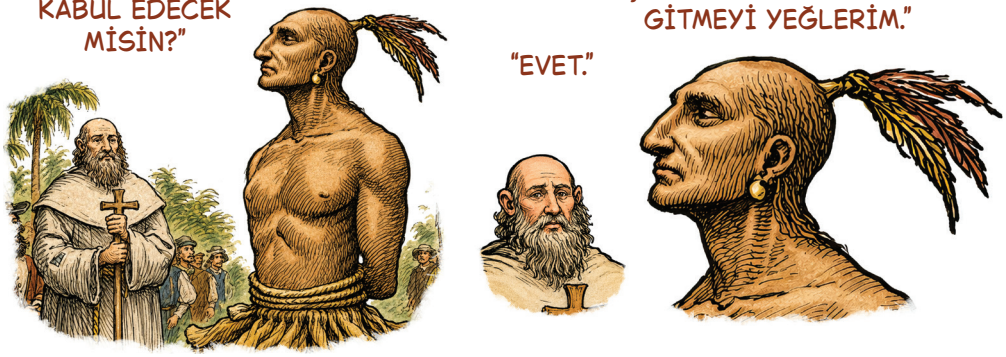
1512'DE YAKALANAN HATUEY, BİR DİREĞE BAĞLANARAK YAKILMAK SURETİYLE ÖLÜME MAHKÛM EDİLDİ.

"ÖLDÜKTEN SONRA CENNETE GİDEBİLMEK İÇİN HIRİSTİYANLIĞI KABUL EDECEK MİSİN?"

"CENNETTE İSPANYOLLAR VAR MI?"

"ÖYLEYSE SONSUZLUĞU BÖYLESİNE ZALİM VE ZORBA İNSANLARLA GEÇİRMEKTENSE CEHENNEME GİTMEYİ YEĞLERİM."

"EVET."

HATUEY'İN "CENNETTE İSPANYOLLAR VAR MI?" SORUSU, SÖMÜRGECİLİK KARŞITI DİRENİŞİN İLK GÜÇLÜ İFADELERİNDEN BİRİ OLARAK GÜNÜMÜZE ULAŞMIŞTIR.